

B

A

O

U

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

“જ્યોર્તિમય” પરિસર,

શ્રી બાલાજી મંદિરની સામે, સરખેજ-ગાંધીનગર હાઇવે,
છારોડી, અમદાવાદ-૩૮૨ ૪૮૧

E-mail: feedback@baou.edu.in Website : www.baou.edu.in

ફેબ્રુઆરી-૨૦૧૭

પાઠ્યક્રમ શીર્ષક

ડિપ્લોમા ઈન રૂરલ હેલ્થ

DVHW-01 to 04

ગ્રામ્ય આરોગ્ય સમુદાય કાર્ય અને રોગોનો ફેલાવો:-	DVHW-01
રસીકરણ અને માતૃસંભાળ :-	DVHW-02
નવજાત શિશુ સંભાળ અને કુટુંબનિયોજન:-	DVHW-03
ફ્રેસ્ટ એઈડ અને સામાન્ય રોગોની સારવાર અને એન્વાયરમેન્ટલ સેનીટેશન:-	DVHW-04

અગત્યની સૂચનાઓ

- વિદ્યાર્થીઓએ પોતાના પાઠ્યક્રમોના સ્વાધ્યાયકાર્યો યુનિવર્સિટીની વેબ-સાઈટ પરથી મેળવવાના રહેશે.
- સત્રાંત પરીક્ષા આપવા માટે સ્વાધ્યાય કાર્ય રજુ કરવા ફરજિયાત છે. સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવેલ નહીં હોય, તો પરીક્ષા ફોર્મ સ્વીકારવામાં આવશે નહીં.
- તૈયાર કરેલ સ્વાધ્યાયકાર્યો યુનિવર્સિટી પર જમા કરાવવાની છેલ્લી તારીખ 30/09/2017 છે. આ તારીખ પછી વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા મોકલાવેલ સ્વાધ્યાયકાર્યો સ્વીકારવામાં આવશે નહીં.
- જમા કરાવેલ સ્વાધ્યાયકાર્યોની પહોંચ રાખવી ફરજિયાત છે.
- વિદ્યાર્થીઓએ નિયત સમય મર્યાદામાં સ્વાધ્યાયકાર્યો યુનિવર્સિટી પર જમા કરાવવા તેમજ મૂલ્યાંકન થયા બાદ મૂલ્યાંકન પત્રક સાથેના સ્વાધ્યાયકાર્યો યુનિવર્સિટી પરથી અવશ્ય પરત લેવા.
- ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમમાં પાસ થવા માટે 50 માર્ક્સ જરૂરી છે.

પ્રિય વિદ્યાર્થી મિત્રો

દૂરવર્તી શિક્ષણમાં અભ્યાસ માટે દરેક અભ્યાસક્રમમાં પાઠ્યક્રમ દીઠ સ્વાધ્યાયકાર્ય રજૂ કરવા ફરજિયાત છે. ઓગષ્ટ-૨૦૦૯ પહેલાં ૪ ક્રેડીટના પાઠ્યક્રમ માટે બે સ્વાધ્યાયકાર્યો ૮ ક્રેડીટના પાઠ્યક્રમ માટે ૩ સ્વાધ્યાયકાર્યો હતા. ઓગષ્ટ-૨૦૦૯ થી (APB મંજૂરીથી) પાઠ્યક્રમ દીઠ એક એક સ્વાધ્યાયકાર્ય રજૂ કરવાની નવી પદ્ધતિ શરૂ થયેલ છે. તેથી આપને પાઠ્યક્રમ દીઠ એક એક સ્વાધ્યાયકાર્ય જે યુનિવર્સિટી પરથી મેળવવાના હોય અને તેને નિશ્ચિત થયેલ છેલ્લી તારીખ પહેલા અધ્યયનના આધારે તૈયાર કરી યુનિવર્સિટી પર જમાં કરાવવાના છે. દરેક સ્વાધ્યાયકાર્ય માટે ૧૦ ગુણ નિશ્ચિત છે જેમાં પાસ થવા માટે ૫૦ ગુણ જરૂરી છે. પરિણામમાં તેનો ભારાંક ૩૦% છે.

આ સત્રીયકાર્યનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય પરીક્ષા માટેની પૂર્વ તૈયારી છે. સત્રીયકાર્યમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નોનું માળખું પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્રો જેવું હોય છે. પ્રશ્નોના જવાબમાં અભ્યાસ સામગ્રીનું પુનરાવર્ત કરવાનું નથી હોતું. તમે વાંચનથી જે શીખ્યા છો, જે સમજ્યા છો, તે પોતાની ભાષામાં લખવાનું હોય છે. જેથી તમે સ્વાધ્યાયકાર્યો તૈયાર કરવાની કામગીરી ગંભીરતાથી કરશો.

તમારે પાઠ્યક્રમના સ્વાધ્યાયકાર્યોમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નોના જવાબ લખતા પહેલા પ્રથમ પાના ઉપર નીચે મુજબની માહિતી લખવી જરૂરી છે.

પૂરું નામ :- _____

સરનામું :- _____

નોંધણી નંબર :- _____

અભ્યાસક્રમ :- _____

પાઠ્યક્રમ :- _____

સ્વાધ્યાય સંખ્યા :- _____

અમે ઈચ્છીએ છીએ કે તમે દરેક સત્રીયકાર્ય અલગ અલગ ચોપડામાં સુંદર ભાષામાં ઉપર દર્શાવેલ મુજબની માહિતી સાથે છેલ્લી તારીખ પહેલા યુનિવર્સિટી પર મોકલી આપશો.

શુભેચ્છા સહ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

પાઠ્યક્રમ કોડ :- DVHW-01:- ગ્રામ્ય આરોગ્ય સમુદાય કાર્ય અને રોગોનો ફેલાવો
સત્રીયકાર્ય કોડ :- DVHW-01/AST-01/TMA/2017
(તમામ પાઠ્યસામગ્રી પર આધારિત)

યુનિવર્સિટીને સોંપવાની છેલ્લી તારીખ :- 30/09/2019

(કુલ ગુણ:-100)

- વિભાગ-ક વિવરણાત્મક શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૨×૨૦=૪૦)
- ૧ પ્રેરણા એટલે શું? વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
અથવા
સંપરામર્શ એટલે શું? વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- ૨ ઓરી નો ફેલાવો તથા લક્ષણો, સારવાર અને રસીકરણ સમજાવો.
અથવા
ટી.બી./ ક્ષય રોગ વિશે જણાવી તેના રસીકરણ સમજાવો.
- વિભાગ-ખ મધ્યમ શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ ૩૦૦ શબ્દોમાં આપો. (ગમે તે બે) (૨×૧૫=૩૦)
- ૧ ચેપી રોગ એટલે શું? ચેપી રોગના ફેલાવા વિશે માહિતી આપો.
- ૨ કમળો શેના દ્વારા ફેલાય છે? તેના લક્ષણો આપી.
- ૩ સ્વચ્છતાનાં સિદ્ધાંતો જણાવો.
- ૪ ક્રમિ (કરમિયા) વિશે જણાવો.
- વિભાગ-ગ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર) (૪×૫=૨૦)
- ૧ સામુદાયિક સ્વચ્છતા વિશે જણાવો.
- ૨ રાષ્ટ્રીય રસીકરણ કાર્યક્રમ જણાવો.
- ૩ ચામડીના રોગો શું છે? ક્યાં ક્યાં?
- ૪ અફવાઓ અને ગેરસમજ એટલે શું? તેને દૂર કરવાના રસ્તા જણાવો.
- ૫ સમુદાય એટલે શું? સમુદાયની ભાગીદારીના મુદ્દા જણાવો.
- વિભાગ-ઘ ખાલીજગ્યા પુરો (ગમે તે દશ) (૧૦×૧= ૧૦)
- ૧ પીવાના પાણીના પ્રાપ્તિ સ્થાનોમાં નિયમિત સમયાંતરે _____ દ્વારા શુદ્ધિકરણ કરવું
- ૨ ગ્રામ આરોગ્ય રક્ષકે _____ ની ગ્રામ્ય વસ્તીમા કામ કરવાનું હોય છે.
- ૩ જે પરિણીત યુગલની પત્નીની ઉંમર ૧૫ _____
- ૪ _____ ની વય પછી બાળકને ઉપરનો ખોરાક શરૂ કરાવો.
- ૫ પ્લેગમાં _____ ની ગોળી અસરકારક હોય છે?
- ૬ _____ એનોફીલસ માદા મચ્છર કરડવાથી થાય છે.
- ૭ ઓરીના _____ તબક્કા હોય છે.
- ૮ ઉટાટીયુ થયું હોય ત્યારે _____ રસી આપવામાં આવે છે.
- ૯ _____ વિચારવિનિયમ દ્વારા તમારા જ્ઞાનનું આદાનપ્રદાન કરી શકાય છે.
- ૧૦ _____ આપણા અભિપ્રાય અને મૂલ્યો સાથે સંકળાયેલા છે.
- ૧૧ ઓરીના તાવમાં _____ ની ગોળી આપવી જોઈએ.
- ૧૨ ચીકન પોક્સ ને _____ અથવા _____ પણ કહેવાય છે.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
પાઠ્યક્રમ કોડ :- DVHW-02:- રસીકરણ અને માતૃસંભાળ
સત્રીયકાર્ય કોડ :- DVHW-02/AST-01/TMA/2017
(તમામ પાઠ્યસામગ્રી પર આધારિત)

યુનિવર્સિટીને સોંપવાની છેલ્લી તારીખ :- 30/09/2019

(કુલ ગુણ:-100)

વિભાગ-ક	વિવરણાત્મક શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો.	(૨×૨૦=૪૦)
૧	ક્ષય એટલે શું ? બાળકોમાં થતા ટી.બી. સમજાવો. તથા તેનું રસીકરણ જણાવો.
અથવા
પ્રસૂતિના ત્રણ તબક્કા સમજાવો.	
૨	ત્રિગુણી રસી એટલે શું ? વિસ્તારથી સમજાવો.
અથવા
હડકવાના લક્ષણો, સારવાર તથા રસીકરણ સમજાવો.	
વિભાગ-ખ	મધ્યમ શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ ૩૦૦ શબ્દોમાં આપો.(ગમે તે બે)	(૨×૧૫=૩૦)
૧	રોગપ્રતિકારક શક્તિ એટલે શું ? તેના પ્રકાર જણાવો.	
૨	પ્રતિકૂળ પરિસ્થિતિમાં રસીકરણ સમજાવો.	
૩	બિનઆયોજિત પરિવારના જોખમ જણાવો.	
૪	કુટુંબ નિયોજન (ફેમીલી પ્લાનીંગ)ના મુખ્ય હેતુઓ જણાવો.	
વિભાગ-ગ	નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.(ગમે તે ચાર)	(૪× ૫=૨૦)
૧	માતાના ધાવણની અગત્યતા જણાવો.	
૨	પિતાની ફરજો અને કામગીરી જણાવો.	
૩	ટાઈફોઈડનો ફેલાવો તથા લક્ષણો જણાવો	
૪	બી.સી.જી. ની રસી વિશે નોંધ લખો.	
૫	ફેમીલી લાઈફ એજ્યુકેશન જણાવો.	
વિભાગ-ઘ	ખાલીજગ્યા પુરો (ગમે તે દશ)	(૧૦×૧= ૧૦)
૧	રોગ સામે લડવાની શક્તિને _____ કહે છે.	
૨	હડકવાની રસીના શોધનાર વૈજ્ઞાનિક _____	
૩	‘કાલમેટ’ અને ‘ગોઊરિને’ _____ની બેસીલાઈની રસી શોધી	
૪	બી.સી.જી. નું પુરૂ નામ _____ છે.	
૫	પ્રસૂતિ બાદમાં _____ અઠવાડિયા દરમ્યાન પ્રજનન અંગોમાં ચેપ લાગવાની તકલીફ થઈ શકે છે.	
૬	પ્રસૂતાના શરીરમાં લોહીની ફીકાશ જણાય તો _____ની ગોળીઓ લેવાની સલાહ આપવી.	
૭	ગર્ભાવસ્થા દરમ્યાન લોહીનું દબાણ _____ હોય છે.	
૮	ખાટા ફળોમાંથી વિટામીન _____ મળે છે.	
૯	બે બાળક વચ્ચેનો સમયગાળો _____ વર્ષ રાખવો જોઈએ.	
૧૦	ગાલની બાજુમાં _____ લાળગ્રંથી આવેલી છે.	
૧૧	સાદા કમળાને ઝેરી કમળાથી જુદો પાડવા _____ની તપાસ જરૂરી છે.	
૧૨	મરઘીના સેલમાંથી તૈયાર થતી રસી ----- છે.	

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

પાઠ્યક્રમ કોડ :- DVHW-03:- નવજાત શિશુ સંભાળ અને કુટુંબનિયોજન
સત્રીયકાર્ય કોડ :- DVHW-03/AST-01/TMA/2017
(તમામ પાઠ્યસામગ્રી પર આધારિત)

યુનિવર્સિટીને સોંપવાની છેલ્લી તારીખ :- 30/09/2019

(કુલ ગુણ:-100)

- વિભાગ-ક વિવરણાત્મક શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૨×૨૦=૪૦)
- ૧ નવજાત શિશુની સંભાળના પાંચ મુદ્દાઓનું વિસ્તૃત વર્ણન કરો.
અથવા
નવજાત શિશુની સામાન્ય તકલીફ જણાવો.
- ૨ ગર્ભનિરોધક પદ્ધતિઓ વિશે જણાવો.
અથવા
સ્ત્રીના પ્રજનન તંત્ર વિસ્તાર થી વર્ણવો.
- વિભાગ-ખ મધ્યમ શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ ૧૦૦૦ શબ્દોમાં આપો. (ગમે તે બે) (૨×૧૫=૩૦)
- ૧ વસ્તી વૃદ્ધિનાં કારણો જણાવો તથા કુટુંબ કલ્યાણ કાર્યક્રમ સમજાવો.
- ૨ બિન આયોજિત પરિવારના જોખમો જણાવો.
- ૩ નવજાત શિશુની જન્મ પછીની સંભાળ જણાવી માતાનું ધાવણ સર્વોત્તમ આહાર છે સમજાવો.
- ૪ નસબંધી ઓપરેશન માટે મહિલાઓની પસંદગીનાં માપદંડ તથા શિબિર વિશે માહિતી આપો.
- વિભાગ-ગ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે બે) (૪ × ૫ = ૨૦)
- ૧ ફલીનીકરણ વિશે સમજાવો.
- ૨ શિશુને તાવમાં શું સારવાર આપશો.
- ૩ વિવધ ચેપથી બચવા નવજાત શિશુની સારવાર
- ૪ બાળકોમાં કુપોષણ સમજાવો.
- ૫ ગર્ભનિરોધક અંગે જાગૃત્તિ ફેલાવવામાં આપણી ભૂમિકા જણાવો.
- વિભાગ-ઘ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો. (ગમે તે દશ) (૧ × ૧૦ = ૧૦)
- ૧ સ્ત્રીઓ માટે માતૃત્વની આદર્શ ઉંમર _____ છે.
- ૨ નવદંપતિએ લગ્ન પછી ઓછામાં ઓછા _____ અથવા _____ વર્ષ બાદ બાળક થાય તેવો આગ્રહ રાખો.
- ૩ જો સ્ત્રી ગર્ભાવસ્થાના _____ અઠવાડીયાની અંદર ગર્ભપાત કરાવે તો તેને હોસ્પિટલમાં રહેવું પડતું નથી.
- ૪ પ્રસૂતિ નિવારણ ને _____ પણ કહેવામાં આવે છે.
- ૫ ભારત ગર્ભપાત અંગેની ધારાકીય જોગવાઈ _____ વર્ષ થી થઈ.
- ૬ અધૂરા જન્મેલ શિશુનું રૂદન (રડવું) _____ હોય છે.
- ૭ LBKI એટલે _____ હોય છે.
- ૮ જન્મથી એક માસ સુધીના બાળકને _____ કહેવાય છે.
- ૯ નવજાત શિશુમાં આંચકી માટે અંગ્રેજીમાં _____ શબ્દ વપરાય છે.
- ૧૦ કુટુંબ નિયોજનની સેવાઓ માટે _____ ઉંમર વાળા દંપતિઓ લાયક છે.
- ૧૧ ટીન એજ માતા એટલે _____ થી ઓછી વયની માતા
- ૧૨ મનોવૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણ પ્રમાણે બાળઉછેર અને સગર્ભાવસ્થાનો થાક _____ વર્ષો પછી દૂર થાય છે.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

પાઠ્યક્રમ કોડ :- DVHW-04:- ફસ્ટ એઈડ અને સામાન્ય રોગોની સારવાર અને એન્વાયરમેન્ટલ સેનીટેશન

સત્રીયકાર્ય કોડ :- DVHW-04/AST-01/TMA/2017

(તમામ પાઠ્યસામગ્રી પર આધારિત)

યુનિવર્સિટીને સોંપવાની છેલ્લી તારીખ :- 30/09/2019

(કુલ ગુણ:-100)

- વિભાગ-ક વિવરણાત્મક શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૨×૨૦=૪૦)
- ૧ હાડકાંઓ અને સાંધાઓને થતી ઈજા સમજાવો.
અથવા
પટ્ટી અને પાટા વિશે માહિતી આપો.
- ૨ શરીરમાં થતા રક્તસ્રાવ વિશે માહિતી આપો.
અથવા
શ્વાસારોધક વિશે જાણકારી આપો.
- વિભાગ-ખ મધ્યમ શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ ૩૦૦ શબ્દોમાં આપો. (ગમે તે બે) (૨×૧૫=૩૦)
- ૧ ઝેર તથા તેની અસરો જણાવો.
- ૨ બેશુદ્ધિ એટલે શું? તેના તબક્કા, કારણો, સારવાર જણાવો.
- ૩ વીજળી થી થતી ઈજાઓના કારણો તથા સારવાર જણાવો.
- ૪ શરીરને લાગતા આઘાત (શોક) વિશે જણાવો.
- વિભાગ-ગ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર) (૪ × ૫ = ૨૦)
- ૧ હૃદય પર થતા હુમલાની પ્રથમિક સારવાર જણાવો.
- ૨ વાઈ (એપીલેપ્સી) વિશે સમજાવો.
- ૩ પ્રાથમિક મદદ માટેની સોનેરી નિયમો જણાવો.
- ૪ નાના જીવડાના ડંખની સારવાર જણાવો.
- ૫ દર્દીના શરીરનું તાપમાન માપવાની પદ્ધતિ વિશે જણાવો.
- વિભાગ-ઘ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (ગમે તે દશ) (૧ × ૧૦ = ૧૦)
- ૧ બે થી ત્રણ મિમિ. નાનું છ પગવાળું જીવડું જે વાળ પર રહે છે તેને _____ કહે છે.
- ૨ _____ નામના પરોપજીવી જંતુ થી ચામડીનો રોગ થાય છે.
- ૩ _____ મચ્છર માત્ર ફુલના રસ પીવે છે.
- ૪ એડીસી મચ્છર કરડવાથી _____ નામનો રોગ થાય છે.
- ૫ હવામાં ઓક્સિજનનું પ્રમાણ _____ હોય છે.
- ૬ 'રીચાર્જિંગ કૂવા' દ્વારા _____ પાણી જમીનમાં ઉતારવામાં આવે છે.
- ૭ સામાન્ય નાડીનો ધબકાર એક મિનિટમાં _____ ની આસપાસ હોય છે.
- ૮ તાપમાન માપવાના સાધનને _____ રંગના કહે છે.
- ૯ રેતીના ચાંચડ _____ રંગના હોય છે.
- ૧૦ થોડી બેશુદ્ધિ હોય તો _____ કહેવાય છે.
- ૧૧ હોલગર નેલસનની _____ પદ્ધતિ ખૂબ પ્રચલિત છે.
- ૧૨ જ્યારે હાંડકુ ભાંગી જાય ત્યારે તેને _____ કહે છે.